

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

МАТЕРІАЛИ
VII Міжнародної
науково–практичної конференції
студентів та молодих науковців
„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”

Частина 1. Психолого-педагогічний напрям

15 травня 2014 року
м. Рівне

ББК 72
УДК 001+37+316.3
Н-34

**НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА
МОЛОДИХ: Матеріали VII Міжнародної науково–
практичної конференції студентів та молодих
науковців. Частина 1. Психолого-педагогічний
напрям. - Рівне: РВВ РДГУ.- 2014.- 196 с.**

Програмний комітет:

- Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ– голова оргкомітету;**
- Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи РДГУ – заступник голови оргкомітету;**
- Батишкіна Юлія Валеріївна – кандидат технічних наук, доцент– заступник голови оргкомітету;**
- Войтович Ігор Станіславович – доктор педагогічних наук, професор;**
- Гон Максим Мойсейович – доктор політичних наук, професор;**
- Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор;**
- Петрівський Ярослав Борисович – доктор технічних наук, професор;**
- Сяський Андрій Олексійович – доктор технічних наук, професор;**
- Воробйова Ірина Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент;**
- Галуха Любов Юріївна – кандидат історичних наук, доцент;**
- Дичківська Ілона Миколаївна – кандидат педагогічних наук, професор;**
- Мельник Віра Йосипівна– кандидат географічних наук, доцент;**
- Мороз Ігор Петрович – кандидат технічних наук, доцент;**
- Павлова Наталія Степанівна– кандидат педагогічних наук, доцент;**
- Сілкова Галина Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент;**
- Ставицька Олена Григорівна – кандидат психологічних наук, доцент;**
- Суржук Тетяна Борисівна – кандидат педагогічних наук, доцент;**
- Черніговець Тетяна Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент;**
- Черній Алла Леонідівна – кандидат політичних наук, доцент;**
- Хижнякова Надія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент.**

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №9 від 25.04.2014 р.)

2. Гончаренко С. У. Методика як наука / С. У. Гончаренко. – Хмельницький: Вид-во ХГПК, 2000. – 30 с.
3. Козлакова Г. Теоретичні і методичні основи застосування інформаційних технологій у вищій технічній освіті: Монографія / Г.Козлакова. – К., 1997.
4. Освітні інноваційні технології у процесі викладання навчальних дисциплін: зб. наук.-метод. пр. / за ред. О.А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2004. – 261 с. Любарська та ін.; за ред. О.М. Пехоти. – К. : А.С.К., 2004. – 256 с.
5. Роберт И. В. О понятийном аппарате информатизации образования / И. В. Роберт // Информатика и образование. – 2002. – № 12. – С. 2 – 6.
6. Селевко Г. Энциклопедия образовательных технологий: В 2 т. / Г.Селевко. – Т. 2. – М., 2006.
7. Сікорський П.І. Технологізація навчання і проблеми засвоєння знань / П.І. Сікорський // Діалог культур: Україна у світовому контексті: Філософія освіти: зб.наук. пр. – Львів : Сполах, 2002. – Вип. 8. – С. 62.
8. Чайка В. Основи дидактики: Тексти лекцій і завдання для самоконтролю: навч. посібник [для студ. вищ. пед. закл.] / В. Чайка. – Тернопіль: Астон, 2002. – 244 с.

ВИКОРИСТАННЯ ПАЛИЧОК КЮЇЗЕНЕРА ДЛЯ НАВЧАННЯ ЛІЧБИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Сиротюк В.О., студент

Павлюк Т. О., кандидат педагогічних наук, старший викладач

Рівненський державний гуманітарний університет

Концепція розвитку дошкільної освіти окреслює низку нових вимог до логіко-математичного розвитку дошкільників. Логіко-математичний розвиток дошкільника – один з найважливіших аспектів його підготовки до школи, оскільки передусім сприяє формуванню в майбутнього школяра вміння розв'язувати інтелектуальні і практичні завдання в різних видах діяльності, оперувати моделями розв'язку. Центральним завданням формування елементарних математичних уявлень в дошкільному навчальному закладі є навчання лічби. Тому актуальною є проблема використання інноваційних засобів у навчально-виховному процесі.

Різні аспекти проблеми навчання дітей дошкільного віку лічби розкрито у працях відомих педагогів та психологів Ф. Блехер, Я.-А. Коменського, Н. Менчинської, Й. Песталоцці, С. Тихеєвої, Л. Толстого, К. Ушинського, І. Френзеля, Л. Шлегер. Розроблено основи дидактичної системи формування математичних уявлень (Г. Леушина) та заняття з методики навчання дітей лічби в різних вікових групах (Н. Бакст, Ф. Михайлова, З. Пігулевська), досліджено особливості математичного розвитку дошкільників (Н. Непомняща, О. Фунтікова, К. Щербакова та інші) та проблему навчання старших дошкільників лічби з використанням комп'ютера (Т. Павлюк).

Аналіз психолого-педагогічної літератури виявив, що особливе значення дослідниками приділяється засобам навчання та їх впливу на результат цього процесу. Кожен засіб виконує свої визначені функції. Навчання математики у дошкільному навчальному закладі ґрунтується на конкретних образах і уявленнях, які складають основу формування математичних понять.

Засобами наочності при навчанні лічби (за Г. Леушиною) є:

1. явища навколишньої дійсності (іграшки, геометричні фігури, картки із зображенням математичних символів – цифр, знаків, дій);
2. словесна наочність – образний опис об'єкта, явища навколишнього світу (художні твори, усна народна творчість);
3. конкретні множини – безліч предметів, зображень, звуків, рухів. Такі множини О. Столяр назвав блоками-множини. Це універсальні множини, які складають комплекс дерев'яних і пластмасових блоків і поєднані певними властивостями: формою, кольором, розміром і товщиною.
4. технічні засоби навчання – екранні засоби: діапроектори, епіпроектори [8, с. 65].

Використання наочності у педагогічному процесі дошкільного закладу сприяє збагаченню й розширенню безпосереднього чуттєвого досвіду дошкільників, унаочненню їхніх конкретних уявлень і розвитку спостережливості. Проте ефективність навчання досягається поєднанням слова вихователя, практичних дій дітей і різноманітних засобів наочності, оскільки процес формування понять не відокремлений від конкретних уявлень.

Наочний матеріал, який використовується під час навчання лічби має відповідати вимогам:

- предмети для лічби мають бути відомі дітям, вони беруться з навколишнього середовища;
- щоб навчити дітей порівнюванню кількості в різних сукупностях, необхідно урізноманітнити дидактичний матеріал, який можна сприймати різними органами відчуттів;
- наочний матеріал має бути динамічним і в достатній кількості; відповідати гігієнічним, педагогічним і естетичним вимогам.

Сучасні дослідники, формуючи елементарні математичні уявлення дошкільників, зустрілися з проблемою: доводиться пояснювати складні для дитячого розуміння абстрактні поняття. У роботах В. Мамон, С. Нікітченка, А. Половця, А. Яблонської доведено, що донести до дітей в ігровій формі, що таке число й цифра, довжина і ширина, сума і різниця, натуральний ряд чисел і склад числа допомагають кольорові палички Кюїзенера, які унаочнюють ці поняття.

Система Кюїзенера призначена для навчання математики та використовується педагогами різних країн у роботі з дітьми різного віку: від трирічних малят до старшокласників. Основні особливості цього дидактичного матеріалу – абстрактність, універсальність, висока ефективність. Палички Кюїзенера як дидактичний засіб розроблено з урахуванням специфіки й особливостей елементарних математичних уявлень, що формуються у дошкільнят, а також відповідають їхнім віковим можливостям, рівню розвитку дитячого мислення, переважно наочно-дієвого і наочно-образного.

Палички різних кольорів і різної довжини, позначаючи число, допомагають підвести дітей до розуміння різних абстрактних понять, що виникають у мисленні дитини як результат її самостійно; практичної діяльності “самостійного математичного дослідження”: палички однакової довжини, що мають однаковий колір, позначають те

саме число; чим довша паличка, тим більше значення того числа, яке вона символізує. Кольори, в які забарвлені палички, залежать від числових відношень, визначених простими числами першого десятка натурального ряду: “червону сім’ю” складають палички, що позначають парні числа, “синю” – палички, що позначають числа, які діляться на 3, “жовту” – діляться на 5 [4, с.16].

Експериментальна робота з паличками Кюїзенера дозволяє стверджувати, що вони допомагають дитині опанувати кількісну та порядкову лічбу, з’ясувати взаємозв’язок між кількістю, числом і цифрою, що його позначає, засвоїти склад числа до 10 і поняття числового ряду, навчитися додавати й віднімати числа в межах 10. За допомогою паличок дитина з легкістю порівнює довжину, висоту, ширину, товщину предметів, будує послідовності й виконує найпростіші вимірювання.

Отже, кольорові числа (палички Кюїзенера) є одним із інноваційних засобів навчання дітей елементів математики. Вони дають можливість в ігровій формі навчити дітей лічби.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) / Дошкільне виховання. – 2012. – №7. – С.4-19.
2. Зайцева Л. Елементарна математична компетентність: [Математика в дошкільників] / Л. Зайцева // Дошкільне виховання. – 2004. – №7. – С. 12-15.
3. Леушина Г. М. Навчання лічби в дитячому саду / А.М. Леушина. – К.: Рад.шк, 1963. –143 с.
4. Мамон В. Г. Розвиток логіко-математичної компетентності дошкільників за допомогою паличок Кюїзенера та блоків Денеша / В. Г. Мамон, І. А. Яблонська, А. Л. Половець // Дошкільний навчальний заклад. – 2009. – №3. – С. 21–26.
5. Нікітченко С. Вивчаємо математику з паличками Кюїзенера / С. Нікітченко // Дошкільне виховання. – 2012. – №3. – С. 16–19.
6. Павлюк Т. О. Комп’ютер як засіб навчання лічби дітей старшого дошкільного віку / Т.О.Павлюк // Інформаційні технології в професійній діяльності : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. – Рівне : РВВ РДГУ, 2011. – С. 43–44
7. Столяр А. А. Формирование элементарных математических представлений у дошкольников / Под ред. А. А. Стояра. - М., Просвещение, 1988. – С. 173.
8. Щербакова К. Й. Методика формування елементарних математичних уявлень у дошкільників: [навч. посібник] / К. Й. Щербакова. – К : Вид-во Європейського університету, 2011 – С. 41-49.

ЗАСТОСУВАННЯ ІГРОВИХ ФОРМ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З КУЛЬТУРОЛОГІЇ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ І РІВНЯ АКРЕДИТАЦІЇ

Сокальська О. В., викладач-методист

Херсонський кооперативний економіко-правовий коледж

Морозова Т. П., доцент

Рівненський державний гуманітарний університет

У сучасних умовах все актуальнішим стає питання запровадження інноваційних педагогічних технологій у навчально-виховний процес у вищих навчальних закладах І рівня акредитації, зокрема використання ігрових форм як різновиду імітаційних педагогічних технологій при викладанні культурології.

Ігрові форми як різновид імітаційних педагогічних технологій досліджували В.Стрельников, І.Брітченко, О.Прутченков, як особливу форму діяльності Д.Ельконін, Б.Ананьєв, Л.Виготський, Л.Новикова, Л.Байкова, Й.Хейзинга. Проте значення гри як особливого соціально-психологічного феномена для особистісного і професійного розвитку студентів вищої школи досліджувалось недостатньо. В. М. Артеменко наголошує, що «використовуючи на занятті або в гуртовій роботі елементи гри, викладач забезпечує створення в аудиторії доброзичливої атмосфери, сприяє виникненню бажання вчитися, підвищує інтерес до дисципліни» [1]. О.Дубиніна зазначає, що «для студентів гра - це завжди цікаво і весело, а добре підготовлена інтелектуальна гра – це ще й дуже пізнавально... За анкетуванням понад 78% студентів усіх курсів сприймають інтелектуальну гру як «ефективний засіб активної самореалізації студента у навчальному процесі» [2]. Важливим в навчальних іграх є те, що знання змінюють свою традиційну роль. Щоденне здобуття знань стає для студентів буденним заняттям, а в інтелектуальних іграх знання — важливий інструмент розв’язання життєвих проблем, бо вони асоціюються з успіхом у житті, а успіх — це шлях до перемоги.

Узагальнивши досвід проведення занять з дисципліни «Культурологія» у Херсонському кооперативному економіко-правовому коледжі, варто зазначити, що досить ефективним є використання ігрових технологій у навчальному процесі, особливо це стосується проведення семінарських занять (згідно навчальної програми передбачено п’ять). Нами були використані різні форми: рольова гра-квест, «Бізнес-шоу», судового засідання, «Найрозумнішого», гри-подорожі, рольової гри «Мистецький салон» тощо. Більш детально зупинимось на їх структурі, методиці організації та проведення.

Перший семінар «Цивілізація як певний рівень розвитку культури» передбачає опанування студентами значного фактичного матеріалу: культурні надбання стародавніх цивілізацій Шумеру та Вавилону, Єгипту, Китаю, Індії. Для активізації студентів можна провести цей семінар у формі рольової гри за принципом квесту, що передбачає виконання проміжних завдань для продовження подорожі. Всі студенти поділяються на групи купців з різних країн (епох): вавилонські, єгипетські, китайські, індійські купці, керівники каравану (експерти). Мета кожної групи заробити якомога більше балів по завершенні подорожі. Перше завдання – «Плата за приєднання до каравану» у формі тестового опитування (всі студенти письмово відповідають на десять тестових завдань, кожне з яких оцінюється у 0,5 бала), за результатами перевірки на рахунок кожної команди нараховуються зароблені бали, за мінусом 30% від максимально можливих показників. Тестові завдання перевіряють експерти (2 людини), у цей час інші експерти оцінюють (10 балів максимум) як кожна група купців представляє свою країну та епоху (5-7 хвилин у будь-якій формі – презентація, інсценівка, відео ролик тощо), наступне завдання індивідуальне – з кожної команди

ЗМІСТ

Молодий педагог

Баліка Л. М. РОЛЬ ШКІЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ У ФОРМУВАННІ ІНТЕРЕСУ ДО ЧИТАННЯ У ШКОЛЯРІВ (60-80 РР. XX СТ.).....	3
Банацький О. І., Галатюк Ю. М. ВИВЧЕННЯ ЗАКОНІВ ПОСТІЙНОГО СТРУМУ У ФОРМІ НАВЧАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	4
Баско Н. О., Бричок С. Б. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕМПАТІЙНОСТІ В МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІСЦІ ..	6
Бігузас М. Й., Яковичина Т.В. ТЕАТРАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПЕДАГОГА	8
Близнюк А.О., Пальчевський С.С. АКМЕОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ТРУДОВОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	9
Бурчик Ю.В., Боровець О.В. ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНА СТРАТЕГІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	11
Васильюк А., Кирильчук Ю.В. ЕКОНОМІЧНА ПІДГОТОВКА УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО НАПРЯМКУ	12
Веремчук Ю. В., Павлюк Т. О. ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ В ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ВИКОРИСТАННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ ІГОР	14
Гайдиш Є. О., Дичківська І.М. ПІДГОТОВКА ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ В УМОВАХ НАВЧАЛЬНО – ВИХОВНОГО КОМПЛЕКСУ	15
Галатюк М. Ю. ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОГО ДОСВІДУ МОДЕЛЮВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СТРУКТУРІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ ПРЕДМЕТІВ.....	17
Галатюк Т.Ю. ТЕХНОЛОГІЧНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ ЕКСПЕРИМЕНТАТОРСЬКОГО КОМПОНЕНТА ПРЕДМЕТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ФІЗИКИ	19
Гамза А. В., Коваль Г. П. КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ТЕКСТУ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ МОВНИХ І МОВЛЕННСВИХ ЗНАНЬ І УМІНЬ УЧНІВ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	20
Генсіцька-Антонюк Н. О. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ТЕОРІЇ ПІДРУЧНИКА ТА ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ ДИДАКТИЧНИХ ЗАСАД СТВОРЕННЯ ПІДРУЧНИКІВ З МАТЕМАТИКИ	22
Глова І.В., Дупак Н.В. СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ І СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА	24
Гнедко Н.М. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗАСОБІВ ВІРТУАЛЬНОЇ НАОЧНОСТІ	25
Головачик Ю.С. РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ	27
Гречин О.М., Яковичина Т.В. ОПОРА НА ЖИТТЄВИЙ ДОСВІД – ОСНОВА ГУМАНІСТИЧНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ М.І.ПИРОГОВА	28
Гринда І.П., Гринькова Н.М. ГЕНДЕРНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	30
Гринькова Н.М. ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ВИХОВАНOSTІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ..	32
Гриценко Я.Г., Янцур М.С. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ ПСИХОДІАГНОСТИКИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ («КУЛІНАРІЯ») З ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ МЕТОДИК	34
Дмитрів М.В., Твердохліб І.А. ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ	35
Дорогій О. А., Поніманська Т. І. ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ СІМ'Ї У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ..	37
Дякевич К.І., Шевців З.М. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ УЧИТЕЛЕМ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ	39
Жохова М.І., Козіцька О.А. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНИХ УМІНЬ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ..	39
Завадська К., Павлюк Т.О. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	40
Закалевіч Ю.О., Косарева О.І. ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ АДЕКВАТНОГО СТАВЛЕННЯ ДО СТАТЕВОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ	41
Зубок М.О., Давнюк С.В. ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ГРАМАТИКИ В МОЛОДШИХ КЛАСАХ	43
Качинська Ю. О., Степанова О. І. УКРАЇНСЬКИЙ ФОЛЬКЛОР ЯК ЗАСІБ МОРАЛЬНО – ЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	45
Клімук Л.М., Давнюк С.В. ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	47
Ковальчук Д. В., Поліщук Н.В. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЗНАНЬ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ	48
Колоднюк Т. Ю., Горобаха Н. М. ВИКОРИСТАННЯ ПІЗНАВАЛЬНИХ КНИГ ПРО ПРИРОДУ У ЕКОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	50
Колосніченко Т. О., Дичківська І. М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	52
Кононець А.В., Лісова С. В. ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ В УЧНІВ 9 КЛАСУ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ ВИШИТИХ ВИРОБІВ НА ТРАДИЦІЯХ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ	53
Кот Ю. І., Косарева О.І. ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ СВІТУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	55
Котляй Т.О., Юсенко А.С. ДОСЛІДЖЕННЯ ПАДІННЯ АКТИВНОСТІ УЧНІВ НА ПРОТЯЗІ ДОБИ ТА УРОКУ: ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ.....	57

Красовська О. Л., Галатюк Ю. М. ДОМАШНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ФІЗИКИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ	58
Кутянська С. І., Давнюк С.В. РОЗВИТОК ТЕКСТОТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ТЕКСТОТВОРЧИХ УМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	60
Лапкевич Л.В., Яковичина Т.В. СУТНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОСВІТИ СУЧАСНИХ БАТЬКІВ	61
Латинник Ю.Б., Козлюк О. А. ФОРМУВАННЯ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДРУГОЇ (АНГЛІЙСЬКОЇ) МОВИ	63
Левандовська А.М., Поніманська Т.І. ВИКОРИСТАННЯ ГРИ У СОЦІАЛЬНІЙ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	64
Лютко Т.Г., Косарева О.І. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ ... 66	66
Магрело О. К., Юсенко А. С. ТИПОВІ ПРОФЕСІЙНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ВИКЛАДАЧІВ	68
Макаревич І.О., Крайчук О. В. ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИКИ В ПРОФІЛЬНИХ КЛАСАХ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	69
Максимчук М.Є., Гринькова Н.М. ДО ПРОБЛЕМИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ... 71	71
Малькова І.Я., Яковичина Т.В. ПОНЯТТЯ “КОМПЕТЕНЦІЯ” І “КОМПЕТЕНТНІСТЬ” У ТЕОРІЇ ОСВІТИ 73	73
Маркевич І. О., Юсенко А. С. САНИТАРНО-ГІГІЄНИЧНІ ВИМОГИ ДО НАВЧАЛЬНИХ КАБІНЕТІВ МАТЕМАТИКИ	75
Миронюк О.В., Юсенко А. С. РИЗИКИ ТРАВМУВАННЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	76
Мігалі С. О., Сингаївський Д.В., Трофімчук В. М. ГРАФІЧНІ ЗАДАЧІ – ВАЖЛИВИЙ ЗАСІБ РОЗВИТКУТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ	78
Мокрик Л.Ф., Маліновська Н.В. АУДІОВАННЯ ЯК ВИД НАВЧАЛЬНО-МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	79
Момоток Т. В., Іванова Л. І. ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ САМОСТІЙНОСТІ НА УРОКАХ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	80
Морозова Т. П. СТУДЕНТСЬКИЙ БЛАГОДІЙНИЙ КЛУБ У КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	82
Научук К.Я., Лісова С. В. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ (ТЕХНОЛОГІЙ)	85
Никонюк І.Л., Яковичина Т.В. РОЗВИВАЛЬНЕ НАВЧАННЯ, ЙОГО ВПЛИВ НА ФОРМУВАННІ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ ВНЗ	86
Нітовський І.В., Лесняк Н. В. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	88
Ободяньський О. В., Фещук Ю. В. РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ В ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ (ДЕРЕВООБРОБКА) З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДУ МОДЕЛЮВАННЯ	90
Осовська О.В., Шевчук О.А. КОМПЕТЕНТНІСТЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЩОДО ЇХНЬОЇ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ	92
Остапчук Н. О. РОЗКРИТТЯ ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ ДИТИНИ У ОСОБИСТІСНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ СПІЛКУВАННІ	94
Павловська І. Ю. Янцур Л. А. ФОРМУВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ ЯК БАЗОВОЇ ЯКОСТІ ОСОБИСТОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	95
Павловська В.В., Петренко О.Б. ДО ПИТАННЯ ІСТОРІЇ ГЕНДЕРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА	96
Пасічний К. В., Поніманська Т.І. ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	98
Пастернак І. Д., Дичківська І. М. ВИХОВАННЯ БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ В СОЦІАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ДОШКІЛЬНОГО ДИТИНСТВА	100
Петренко С.В. РОЛЬ КУРСУ «ОСНОВИ ІНТЕРНЕТ» У ФОРМУВАННІ ІКТ-КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ У ПРЕДМЕТНІЙ ОБЛАСТІ	101
Петришина С.В., Колупаєва Т.Є. ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ШКОЛИ У ФОРМУВАННІ МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	102
Петрук І. А., Лесняк Н.В. ІГРОВІ ЗАСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	104
Пікалова М. В., Михайліченко М.В. ДО ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ПЕРСПЕКТИВНОЇ ІННОВАЦІЇ У СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	105
Поліщук Л.В., Давнюк С.В. МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ У РОБОТІ НАД ТЕКСТОМ	107
Поліщук К. Л., Янцур М.С. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОСВІТИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ («КУЛІНАРІЯ») З ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	109
Полюхович Н.В. MS EXCEL ЯК БАЗОВИЙ ПРОГРАМНИЙ ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ЕКОНОМІКИ ДО РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ ФАХОВОГО СПРЯМУВАННЯ	110
Придок А.М., Юсенко А.С. РЕГЛАМЕНТАЦІЯ РОБОТИ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ ТА КОРИСТУВАЧІВ ПК З ТОЧКИ ЗОРУ ОХОРОНИ ПРАЦІ	112
Рабченко Н. А., Юсенко А. С. РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ПРАЦІ І ВІДПОЧИНКУ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	113
Радкевич Б.В., Косарева О. І. ФОРМУВАННЯ ЧАСОВОГО АСПЕКТУ ОБРАЗУ-Я У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	115

Радченко К.В., Кристопчук Т. Є. РУХЛИВІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО-ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ	117
Ражик Г.В., Шевчук Т.Б. РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	118
Раїмова А.Ш., Яковичина Т.В. ЕТИКА ВЧИТЕЛЯ ТА ПЕДАГОГІЧНИЙ ТАКТ	120
Ревюк Н. С., Коваль Г.П. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗВУКОВОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ РОЗДІЛУ «ЗВУКИ І БУКВИ»	121
Ройко С. В., Павлюк Т.О. ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	123
Романюк І.В., Горобаха Н. М. ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ НА РОЗВИТОК МОРАЛЬНИХ ПОЧУТТІВ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	124
Романюк А. А. СПЕЦИФІКА ТА СТРУКТУРА УРОКУ ІНФОРМАТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	126
Саковець М.В., Іванова Л. І. ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ ТВОРІВ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ	129
Секач А.А., Дубинина Д.Н. КОМУНІКАТИВНОЕ РАЗВИТИЕ ЛИЧНОСТИ РЕБЕНКА В УСЛОВИЯХ БЛИЗКОРОДСТВЕННОГО РУССКО-БЕЛОРУССКОГО ДВУЯЗЫЧИЯ	131
Сирота О.В., Яковичина Т.В. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СУЧАСНОМУ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ	133
Сиротюк В.О., Павлюк Т. О. ВИКОРИСТАННЯ ПАЛИЧОК КЮІЗЕНЕРА ДЛЯ НАВЧАННЯ ЛІЧБИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	135
Сокальська О. В., Морозова Т.П. ЗАСТОСУВАННЯ ІГРОВИХ ФОРМ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З КУЛЬТУРОЛОГІЇ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ І РІВНЯ АКРЕДИТАЦІЇ	136
Стахова І. А., Тарасенко Г. С. АКМЕОЛОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ	138
Стельмашук Ж.Г. СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ЧИННИКИ АКТУАЛІЗАЦІЇ ПРОБЛЕМИ ШКІЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У РАДЯНСЬКІЙ ШКОЛІ (1943-1954 рр.)	140
Степчук Н. В., Кристопчук Т. Є. РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАВДАНЬ ОСВІТНЬОЇ ЛІНІЇ «МОВЛЕННЯ ДИТИНИ» НА ІНТЕГРОВАНІХ ЗАНЯТТЯХ У ДОШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	142
Стреха Т. Н., Стреха Е. А. КИТАЙСКИЕ ПОСЛОВИЦЫ И ПОГОВОРКИ О ТРУДЕ И ТРУДОВОМ ВОСПИТАНИИ	143
Тимошук О.С. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПРАЦЕОХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ	144
Ткач А. М., Коваль Г.П. ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНИХ ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ (НА МАТЕРІАЛІ ВИВЧЕННЯ ІМЕННИКА)	145
Томчук Н. В., Швидків М. Л. ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ СПАДЩИНИ ВАЛЕРІЯ ВИСОТСЬКОГО В ПРАКТИЦІ ПОСТАНОВКИ ГОЛОСУ	147
Уніч В. В., Гудовсек О. А. КРЕДИТНО-МОДУЛЬНЕ НАВЧАННЯ У ВНЗ	149
Холенкова Ю. О., Малиновська Н.В. ВПЛИВ КОНСТРУКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ ОСОБИСТОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	151
Цесар В.Р., Малиновська Н. В. РОЗВИТОК ФОНЕТИЧНИХ НАВИЧОК СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	152
Цетнар І. П., Тарасенко Г. С. ДОРОСЛИЙ ЯК ЧИННИК СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	153
Чаплигіна Л.Р., Шевців З.М. ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ	155
Чернякович С., Горбатова Е.В. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИГРОВЫХ ПРИЕМОВ В ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ДЕТЕЙ СТАРШЕГО ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА	157
Чорнобай О. Ю., Тарасенко Г. С. НАСТУПНІСТЬ У ТВОРЧОМУ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО І МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	158
Шварц Н. В., Дупак Н.В. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ІНТЕРНЕТ-ПРОСТОРІ	160
Шекель Н. М., Середюк Л. А. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ В СТАРШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ	161
Шило С.В., Твердохліб І.А. ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ	164
Шилюк М. О., Сингаївський Д. В. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	165
Шпичак І. П. ЗАСТОСУВАННЯ ПСИХОАНАЛІТИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ДИТЯЧОМУ БУДИНКУ-ЛАБОРАТОРІЇ «МІЖНАРОДНА СОЛІДАРНІСТЬ» (1921-1925 РР.)	166
Шроль Т.С., Павлова Н.С. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	168
Шумська О. О., Карпенчук С.Г. ПЕДАГОГІЧНІ ПОГЛЯДИ В.О. СУХОМЛІНСЬКОГО	170
Ярмусь І. В., Янцур Л.А. ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ПРОДУКТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ У ОБРАЗОТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	171

Молодий психолог

Бірук Г. О., Рудюк О.В. ОПТИМІЗАЦІЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТВОРЧОЇ САМОАКТУАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	173
Варійчук З. В., Петренко О.Б. ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ У ПРАЦІВНИКІВ ОВС З РІЗНИМ ПРОФЕСІЙНИМ СТАЖЕМ.....	173
Вус Т. В., Шевчук О. А. ВПЛИВ НА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ ЛЮДИНИ ПСИХОЛОГІЧНИХ ТА ФІЗИЧНИХ НЕБЕЗПЕК.....	174
Гошовська Н. В. МОДЕЛЬ ВЗАЄМОДІЇ КЕРІВНИКА ПТНЗ ІЗ ПСИХОЛОГІЧНОЮ СЛУЖБОЮ	177
Дубенська В. В., Гринькова Н.М. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ВЗАЄМОДІЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА СІМ'Ї.....	179
Кочубей О.С., Михальчук Н. О. ПСИХОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СТУДЕНТІВ (МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ) ЯК СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	181
Логвинчук Г., Ямницький В.М. ЕКСПЕРЕМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	183
Мирончук І. В., Руденко Н.М. АНАЛІЗ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ЧИННИКІВ ШКІЛЬНОЇ НЕУСПІШНОСТІ УЧНІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ	184
Новік Л.О., Ямницький В.М. ВИКЛАДАЧ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ СТУДЕНТА.....	186
Петрова Т. О., Юрчук М. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	188
Смулка І. П., Сяський А.О. ПСИХОЛОГІЧНІ МЕТОДИ В ОХОРОНІ ПРАЦІ. ПСИХОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ ТА ЗАХОДИ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ.....	189
Тищенко І. А. ПОНЯТТЯ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ У РУСЛІ ВІКОВИХ ТА ГЕНДЕРНИХ АСПЕКТІВ	190